



Budgetnotat

Teknisk administrativt budgetforslag 2027-30

Opdateret med særtilskud fra §16-puljen på 65 mio. kr.

Indholdsfortegnelse

Særtilskud	2
Resultatopgørelse inkl. balanceforskydninger	3
Serviceramme	4
Anlægsramme	4
Sanktionsmekanismer	4
Økonomisk politik	5
Likviditetsprognose for 2027	7

Særtilskud

Odsherred Kommune har mandag den 31. august 2026 fået meddelelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet om tilskud fra §16-pulje til vanskeligt stillede kommuner for budgetåret.

Kommunen tildeles 65 mio. kr. i 2027. Puljen er i 2027 forhøjet til 1 mia. kr.

Kommunen modtog i 2026 40 mio. kr. Puljen var i 2026 på 800 mio. kr.

Hvad er §16-puljen og særtilskud?

§16-puljen i udligningsloven er et lovfæstet statsligt særtilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner. Tilskuddet fordeles årligt af Økonomi- og Indenrigsministeriet efter ansøgning.

Loven fastsætter en grundramme på 350 mio. kr. årligt (pris- og lønreguleres løbende), men den reelle pulje forhøjes hyppigt ved de årlige økonomiaftaler mellem regeringen og KL (fx forhøjet til 1 mia. kr. for tilskudsåret 2027, bl.a. i erkendelse af skævheder i det nuværende udligningssystem).

Tildelingen sker ud fra en konkret helhedsvurdering med udgangspunkt i tre overordnede hovedkriterier:

Demografiske og socioøkonomiske udfordringer: Fx vedvarende befolkningstilbagegang, skæv alderssammensætning eller høje udgifter til udsatte grupper.

Aktuelle økonomiske udfordringer: Akut pres på kassebeholdningen (likviditeten) eller uforudsete "udgiftshop".

Vedvarende økonomiske udfordringer: Strukturelle ubalancer såsom høj gældsætning eller en skatteprocent helt i top.

Derudover lægges der vægt på kommunens egen indsats for økonomisk genopretning samt initiativer til at fremme den lokale udvikling.

Med modtagelsen af særtilskuddet på 65 mio. kr. kan de indlagte rammebesparelser på 41 mio. kr. fjernes. Samtidig ændres den økonomiske situation i positiv retning, således at det teknisk administrative budget pt. indeholder en forøgelse af kassebeholdningen (tilgang af likvide aktiver) på 23,8 mio. kr. i 2027.

Hertil bemærkes det dog, at kommunens serviceudgifter pt. overstiger den af KL udsendte *vejledende* serviceramme med 44,8 mio. kr., jf. afsnittet om servicerammen.

Resultatopgørelse inkl. balanceforskydninger

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2027	Budget- overslag 2028	Budget- overslag 2029	Budget- overslag 2030
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-631.563	-613.117	-647.578	-645.086
	Skatter (løbende pl)	-2.422.756	-2.448.092	-2.510.309	-2.579.621
	Indtægter i alt	-3.054.319	-3.061.209	-3.157.887	-3.224.707
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (27-pl)	2.863.252	2.859.160	2.856.463	2.860.578
	Bufferpulje (27-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
A	Pris- og lønstigning, driftsudgifter	0	72.787	152.377	234.619
	Driftsudgifter i alt	2.883.252	2.951.947	3.028.840	3.115.197
	Renter i alt	20.657	17.478	16.979	16.472
	DRIFTSRESULTAT	-150.411	-91.783	-112.068	-93.037
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	91.048	75.625	75.625	75.625
	Pris- og lønstigning, anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	91.048	75.625	75.625	75.625
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-59.363	-16.158	-36.443	-17.412
	Forsyningsvirksomhed				
B	Driftsudgifter (løbende pl)	-13.245	-4.950	-4.950	-4.950
	Anlægsudgifter (løbende pl)	4.950	5.050	5.000	3.500
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-8.295	100	50	-1.450
C	RESULTAT I ALT	-67.658	-16.058	-36.393	-18.862
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	51.320	46.603	39.608	37.870
D	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	12.494	9.494	8.994	8.994
	Balanceforskydninger i alt	43.814	36.097	28.602	26.864
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	-23.844	20.039	-7.791	8.002
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Service ramme

<i>I 1.000 kr., netto mht. driftsindtægter</i>	2027
Vejledende service ramme for Odsherred Kommune fra KL	2.102.470
Serviceudgifter i Odsherred Kommune budget, jf. administrativt budgetoplæg	2.147.276
Over-/underskridelse (minus (-) = overskridelse)	-44.806

Anlægs ramme

<i>I 1.000 kr., brutto (dvs. ekskl. anlægsindtægter)</i>	2027
Vejledende anlægs ramme for Odsherred Kommune fra KL	85.155
Rammebelagte anlægsudgifter i Odsherred Kommune budget, jf. administrativt budgetoplæg	91.048
Over-/underskridelse (minus (-) = overskridelse)	-5.893

Note: Rammebelagte anlægsudgifter udgøres af bruttoanlægsudgifterne ekskl. affaldsområdet (hkt. 1) og ældreboliger (fkt. 0.25.19).

Sanktionsmekanismer

Service- og anlægsrammen af en del af den statslige rammestyring af kommunernes økonomi, som særligt fandt indpas efter finanskrisen og med budgetlovens indtog.

Når service rammerne i ovenstående kaldes for "vejledende" er det, fordi der ikke er nogen lovgiven måde at opgøre den enkelte kommunes service- eller anlægs ramme på i *budgetsituationen*. I regnskabet er det noget andet – her er det som udgangspunktet budgettet, der udgør rammen. Dette skal eventuelt korrigeres for lovændringer, som er indtruffet siden budgetvedtagelsen, hvis en sanktion i praksis skal foretages. Men i budgetsituationen er fordelingen af rammerne til service og anlæg i princippet en mellemkommunal forhandling. Dog har KL skabt en vis præcedens for nogle fordelingsmekanismer. Men disse tager *ikke* højde for ændringer i udgiftsbehov mv.

Der er lovbundne sanktionsmekanismer forbundet med overskridelser af begge rammer. Dog er der visse forskelle:

- Service rammen: Ved budgetlægningen udløses sanktionerne, hvis kommunernes budgetter under ét overskrider den med Staten aftalte service ramme. Samlet kan finansministeren sanktionere for op til 3 mia. kr. I budgetsituationen er sanktionen som udgangspunkt kollektiv. I regnskabssituationen er det derimod således, at kun 40% fordeles kollektiv mellem alle kommuner, mens de resterende 60% fordeles mellem de kommuner, som rent faktisk har bidraget til den samlede overskridelse for kommunerne under ét.
- Anlægs rammen: Her gælder – lovmæssigt – kun en sanktion i budgetsituationen, og denne er som udgangspunkt kollektiv og udløses kun ved en overskridelse for kommunerne under ét.

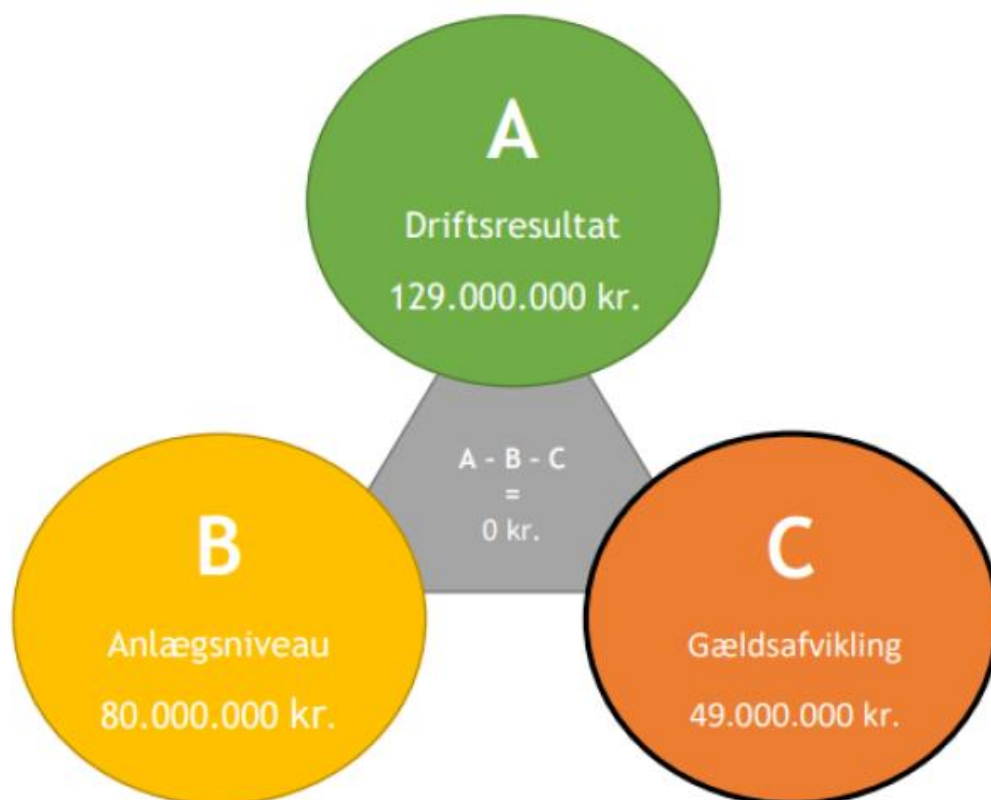
Den sidste af de tre primære sanktionsmekanismer er vedrørende skattestigninger. Her er der sanktioner, hvis den samlede kommuneskat i landet stiger. Sker det, sanktioneres de kommuner, som lader skatten individuelt som følger:

- i år 1: 75% individuel og 25% kollektiv.
- i år 2 og 3 er fordelingen 50-50.
- i år 4 er fordelingen 25-75.

Økonomisk politik

Den økonomiske politik (ØP) skal sikre, at der er overordnet balance i kommunens økonomi på lang sigt, ved at der er et fornuftigt forhold mellem løbende udgifter og indtægter, en fornuftig kassebeholdning og et faldende gældsniveau. De overordnede pejlemærker i den eksisterende ØP er illustreret i nedenstående figur:

Økonomisk balance



I tabellen herunder vises en status på, om det teknisk administrative budgetforslag lever op til pejlemærker og øvrige målsætninger i ØP.

Denne status er opgjort i forhold til det teknisk administrative budgetforslag, inkl. særtilskud fra §16-puljen.

Pejlemærke	Målsætning	Status	Målopfyldelse
Driftsresultat	Overskud på 129 mio. kr. (korrigeret for bufferpulje)	130 mio. kr. (overskud)	
Skattefinansierede anlægsudgifter	80 mio. kr.	91 mio. kr.	
Afdrag på lån/afvikling af gæld	49 mio. kr.	51 mio. kr.	
Gennemsnitlig likviditet (kassebeholdning)	175 mio. kr.	186 mio. kr.	



Likviditetsprognose for 2027

Likviditetsprognosen for 2027 nedenfor bygger på likviditetsprognosen for den resterende del af indeværende år fra 31. juli 2026.

2027 forudsætninger:

Prognosen for 2027 er udarbejdet iht. det teknisk administrative budgetforslag, inkl. særtilskud fra §16-puljen på 65 mio. kr.

Samtidigt er de tidligere indlagte reduktionsblokke for -41 mio. kr. fjernet.

Den gennemsnitlige kassebeholdning opgjort efter kassekreditreglen udgør 186,3 mio. kr. ultimo 2027 i prognosen. Udgangspunkt er den gennemsnitlig kassebeholdning på 233,7 mio.kr. ved udgangen af 2026 (prognosetal).

Prognosen bygger på det administrative budgetoplæg for 2027 med en kasseforøgelse på 23,8 mio. kr. Heri indgår de tekniske korrektioner, som er oplistet og beskrevet i budgetmaterialet, og de nye indtægter iht. statsgarantien, som ligeledes er beskrevet i budgetmaterialet. Der er ikke forudsat særtilskud fra §16.

Der er desuden følgende skøn indregnet:

- Merudgifter vedr. overførsel af uforbrugte anlægsmidler fra 2026 til 2027 på 29,9 mio. kr.
- Mindreudgifter vedr. overførsler af uforbrugte anlægsmidler fra 2027 til 2028 på 20,0 mio. kr.

Det giver en samlet kasseforøgelse på 13,9 mio. kr. i 2027.

Prognosen for 2027 er forbundet med *betydelig* usikkerhed, og vil afhænge af lokale politiske forhandlinger imellem partierne i Odsherred Byrådet.

Likviditetsoversigt 1/1 2026 - 31/12 2027

